

VENKOVSKÉ LÉKAŘSTVÍ

David Halata, Kateřina Javorská
Pracovní skupina venkovského lékařství SVL ČLS JEP

5. května 2022

27. ledna 2010

Venkovské lékařství

v Evropě, ve světě a u nás

- European Rural and Isolated Practitioners Association (EURIPA)

vznik 1996, 1997

- WONCA Working Party on Rural Practice (WWPRP)

- Pracovní skupina venkovského lékařství Společnosti všeobecného lékařství ČLS JEP

vznik 2016

European Rural and Isolated Practitioners Association **EURIPA**

1996 GRAIPE

Group of Rural and Isolated Practitioners in Europe

zakladatel John Wynn-Jones, Wales

1997 EURIPA

- první venkovská zdravotnická organizace světa
- podpora zdravotních potřeb venkovské populace a profesních potřeb těch, kteří ji napříč Evropou poskytují

V čem se liší venkovské lékařství oproti městskému

- **Vzdálenost, dostupnost péče**
 - není kam pacienty odeslat, dostupnost další navazující péče je snížena, v ČR nyní např. omezování nabídky péče v nemocnicích tzv. okresního typu
 - lékař na venkově je na své rozhodnutí povětšinou sám, bez možnosti okamžité konzultace
- **Rozhodnutí lékaře s tím „co má a umí“**
 - co lékař zjistí fyzikálním vyšetřením, znalostí pacienta a dle technického vybavení, řada vyšetření není okamžitě dostupná
- **Péče více orientovaná na pacienta**
 - Návrat ke kořenům medicíny
- **Širší a hlubší klinické dovednosti**
 - v případě jiných specializací je přirozeným odborným centrem fakultní nemocnice, kde je centralizovaná péče o široké spektrum pacientů v širokém spektru diagnostických a léčebných postupů
 - v případě všeobecného praktického lékařství však naopak nejširší spektrum pacientů zůstává v péči na venkově, jelikož dostupnost specializované péče je obtížnější praktik diagnostikuje a léčí více než jeho městský kolega s výrazně dostupnějšími možnostmi specializované péče
- **Vyšší očekávání na komunitní a sociální roli lékaře**

NUTNOST ROZDÍLNÉHO ZPŮSOBU MYŠLENÍ A ORGANIZACE DENNÍ PRAXE – DĚLAT VÍCE S MÁLEM

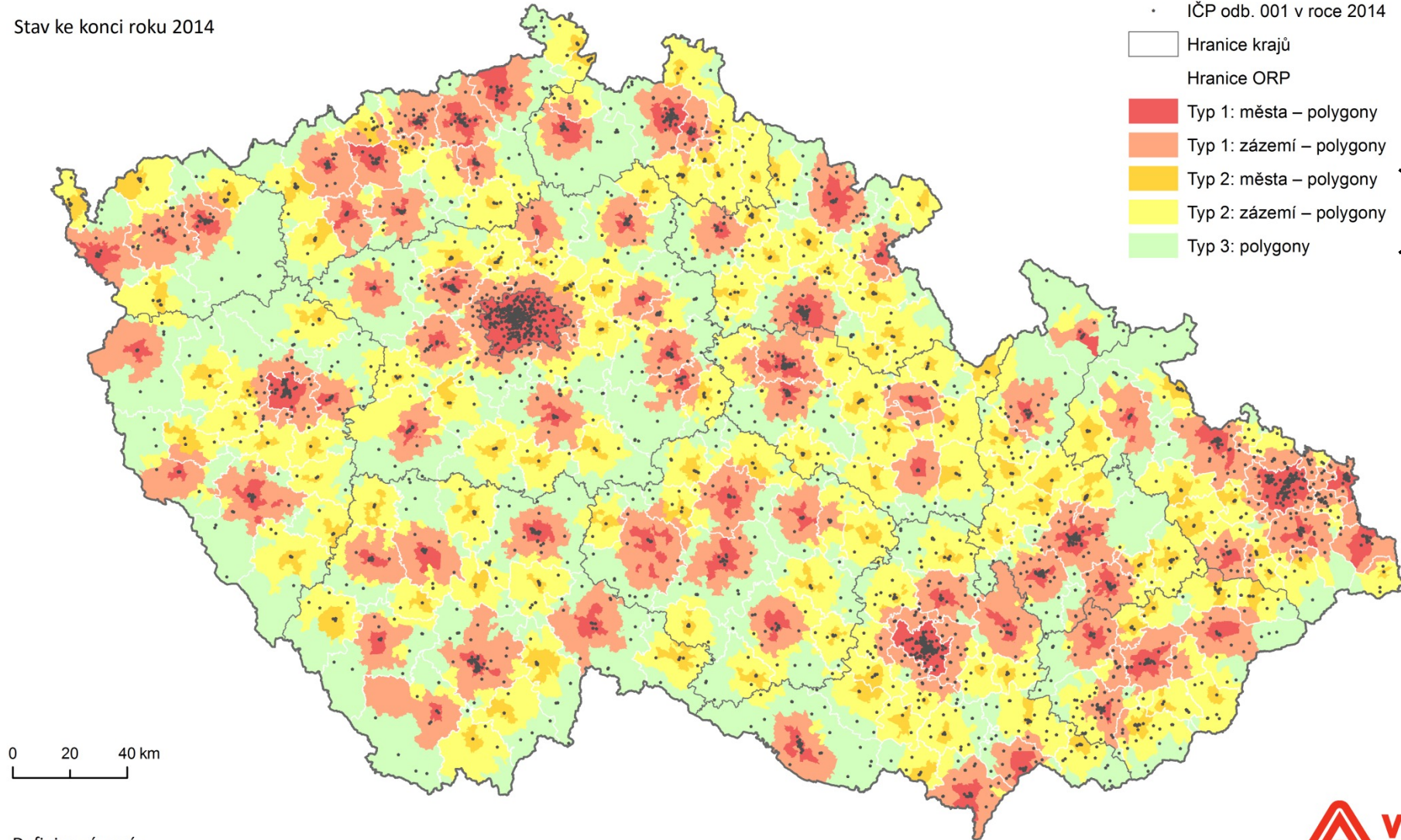
Terminologie

- **VENKOVSKÉ praxe** – ČR patří k zemím s velkou hustotou zalidnění, tedy vzdálenostně relativně dostupnou navazující zdravotní péčí, v ČR máme tedy městské praxe a venkovské praxe
- **ODLEHLÉ praxe** – v ČR se nevyskytují, jedná se o oblasti, v kterých jsou lékařské praxe výrazně vzdáleny od další navazující péče, často ve stovkách km, např. polární oblasti Skandinávie, outback v Austrálii, tundra Kanady
- **IZOLOVANÉ praxe** – v ČR se nevyskytují, kromě vzdálenosti zde přistupuje navíc aspekt geografické izolovanosti, např. ostrovní komunity severu Velké Británie

Typologie obcí pro účely kategorizace odb. 001 – všeobecné praktické lékařství

Varianta 3: hranice velkého města = 30 tis. obyvatel + všechna zbylá okresní města

Stav ke konci roku 2014

Legenda

- IČP odb. 001 v roce 2014
- Hranice krajů
- Hranice ORP
- Typ 1: města – polygony
- Typ 1: zázemí – polygony
- Typ 2: města – polygony
- Typ 2: zázemí – polygony
- Typ 3: polygony

venkovské
lékařství

0 20 40 km

Definice zázemí:

Typ 1 = území obcí, jejichž střed se nachází do 5 km od hranice území velké obce

Typ 2 = území obcí, jejichž střed se nachází do 10 km od středu obce s rozšířenou působností

Data ArcČR 500, databáze VZP ČR

POCUS

iGP

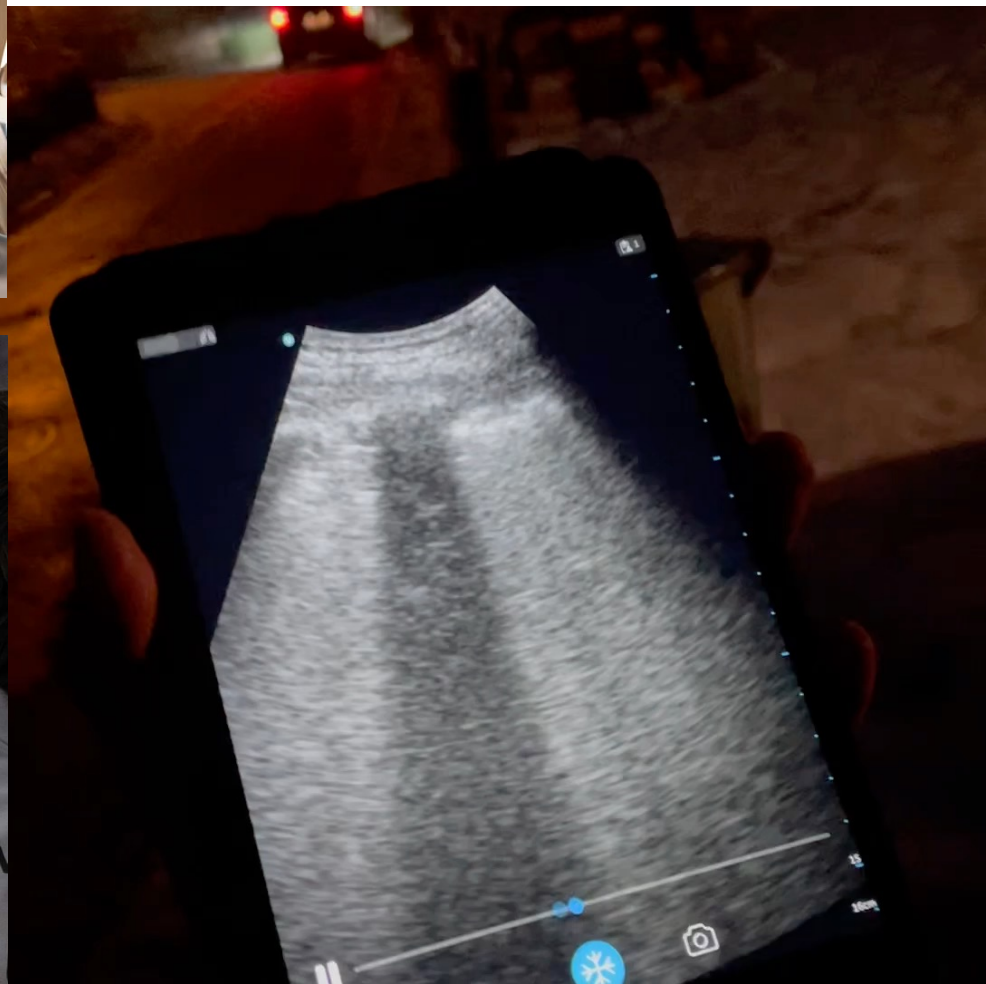
POCUS IMPLEMENTATION IN GENERAL PRACTICE

Co je POCUS

POCUS = Point-of-Care Ultrasoundography

- Ultrasonografické vyšetření prováděné a interpretované v reálném čase během konzultace s pacientem
- Přímo na místě, kde pacienta vyšetřujeme
- Usnadňuje získání odpovědi na diagnostickou a terapeutickou otázku
- Vede k rychlejší a přesnější diagnostice
- Nelze vnímat jako náhradu jako systematického konvenčního UZ vyšetření
- Pomocná metoda - „fonendoskop budoucnosti“

Kazuistika

- 11/2021
- 43 let, hypertenze monoterapie
- 3 dny covid+, přetrvávající TT 38
- Fyzikální vyšetření negativní včetně poslechového a poklep nálezu plic
- SaO₂ 97 %
- CRP POCT 65 mg/l

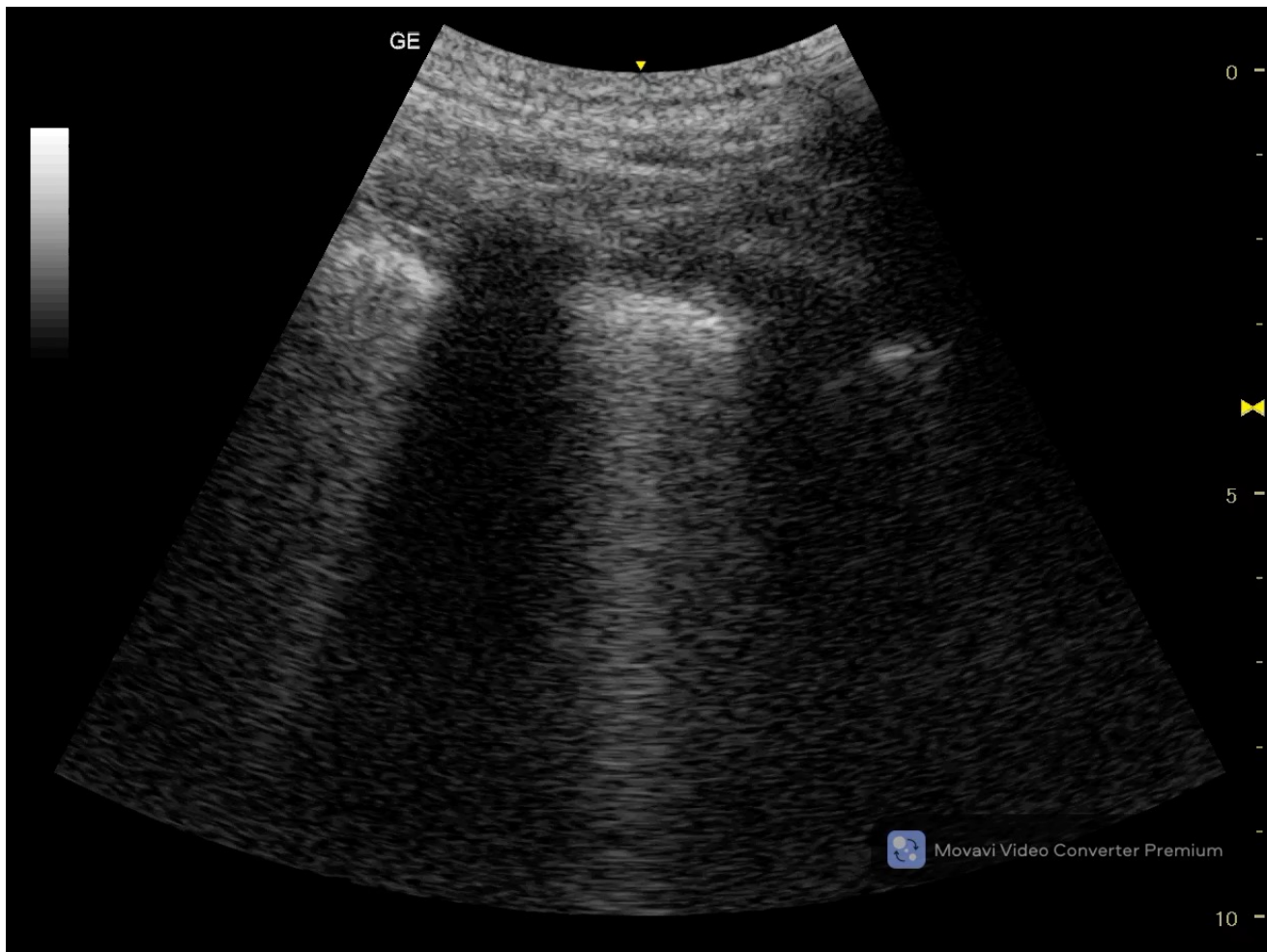
Kazuistika 1

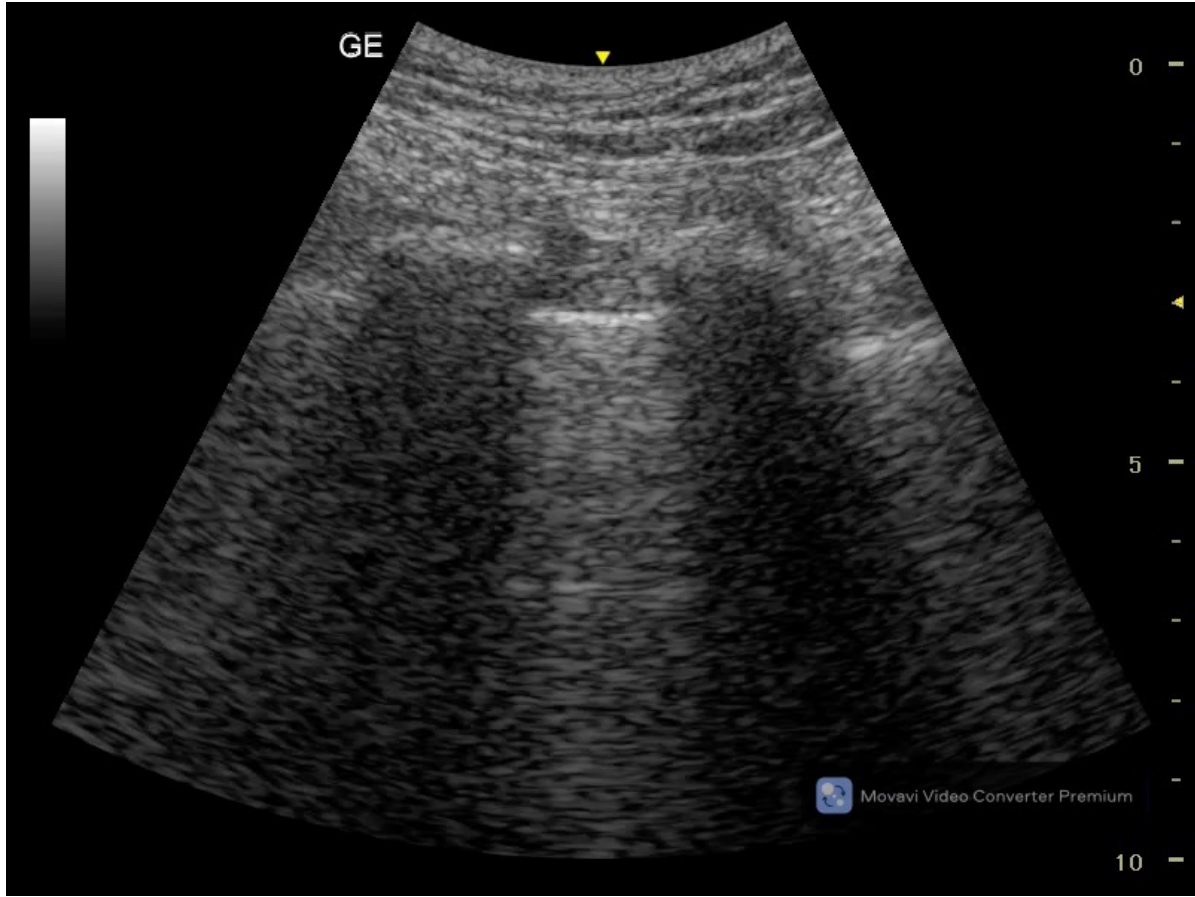
POCUS pleury a plic (BLUE protokol)

- Difuzní oboustranný B profil
- Bez pleurálního výpotku

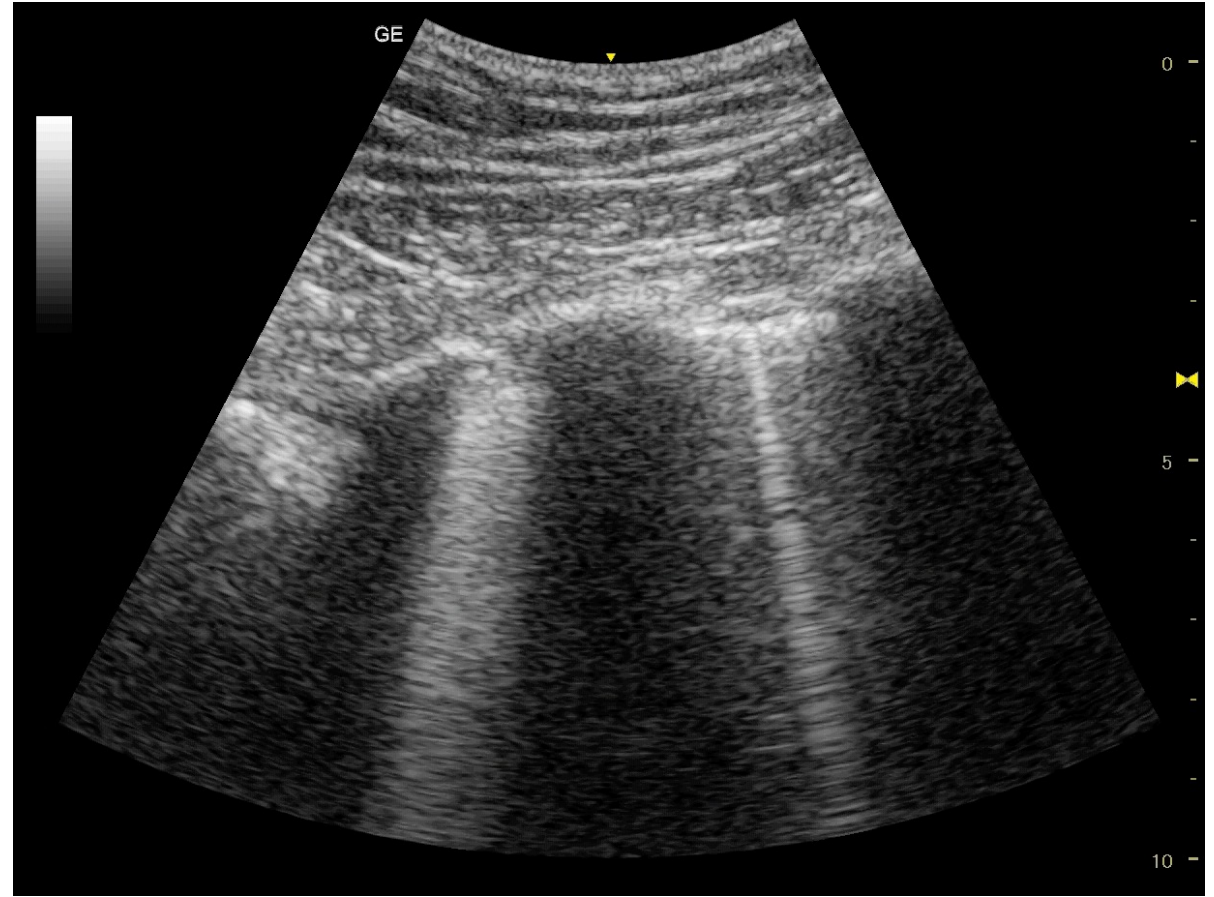
Trvání cca 3 min

- Podezření na covidovou pneumonii
- Rtg s+p oboustranná pneumonie

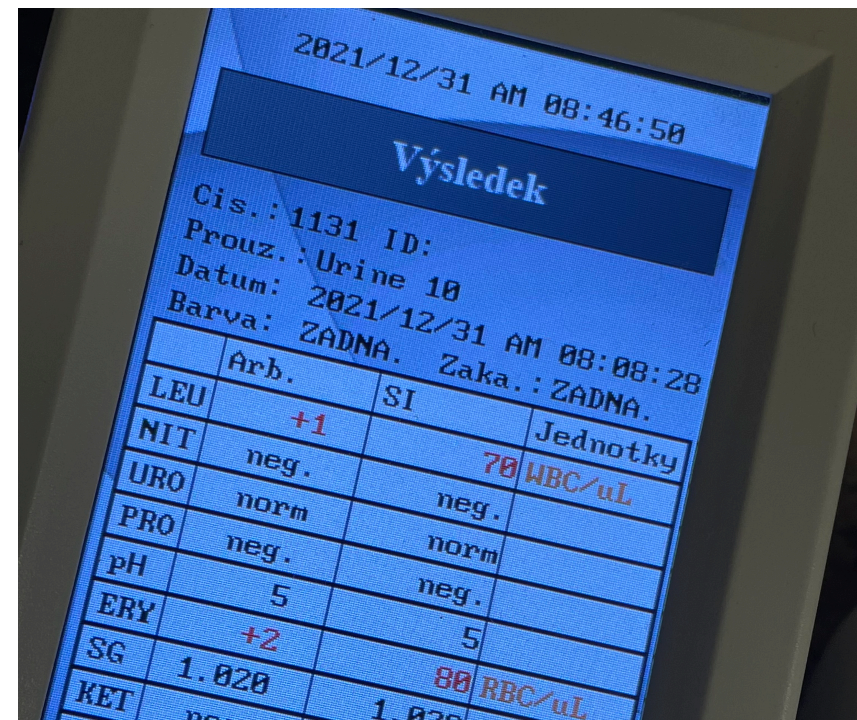

A profil

B profil

Jaký je zájem mladých všeobecných praktických lékařů o práci venkovského lékaře?

Dotazníkové šetření mezi lékaři v předatestační přípravě 3 – 6/2018

Budoucí práci na venkově
NEVYLUČUJE 63 % mladých
praktických lékařů

Motivační faktory dle důležitosti:

1. ZAJIŠTĚNÍ PRÁCE PRO PARTNERA
2. KVALITA ŠKOL PRO DĚTI LÉKAŘE
3. FINANČNÍ MOTIVACE
4. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

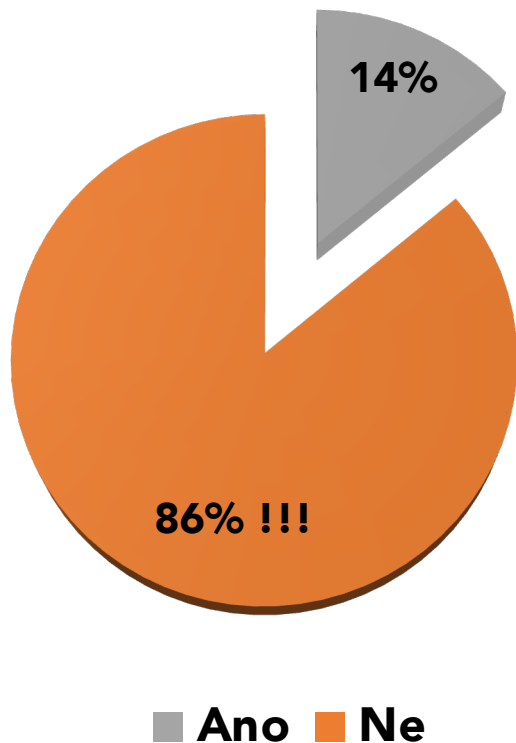
PESTROST PRÁCE VENKOVSKÉHO
LÉKAŘE

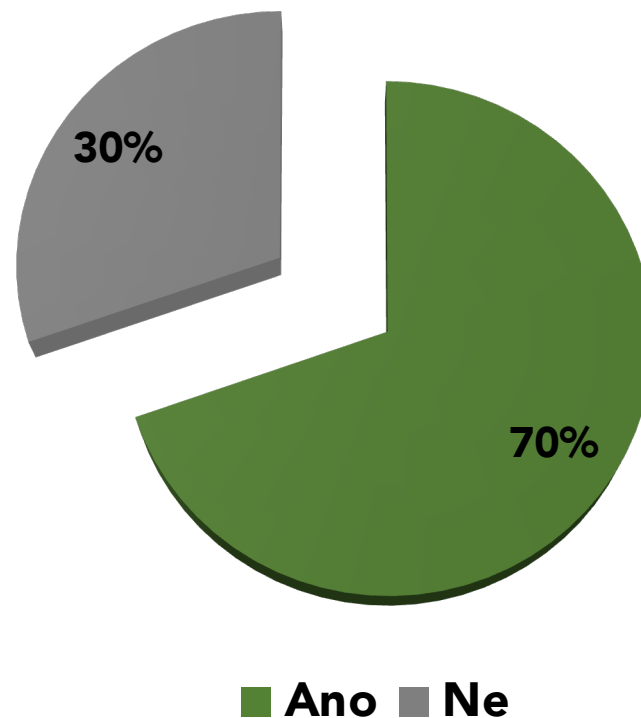
*Pfeiferová M, Halata D, Javorská K, Štolfa J, Býma S,
Mladí praktici, z.s., Pracovní skupina venkovského lékařství SVL ČLS JEP, IPVZ
Praha*

Dostalo se k Vám dostatek informací o venkovském lékařství během studia LF či předatestační přípravě?

Uvítal/a byste krátkodobou stáž na venkovské praxi jako součást předatestační přípravy?

GO RURAL

POZNEJ VENKOVSKÉ LÉKAŘSTVÍ!

Venkovská praxe – kdo jednou ochutnal, nedokáže přestat.

MLADÍ
PRAKTIČI

#GORURAL

#PROUDTOBERURAL

@VENKOVSKELEKARSTVI

**“NA VENKOVĚ NEJSTE NIKDY
SAMI, SPOUSTA DOBRÝCH DUŠÍ
JE TAM S VÁMI.”**

“A TAK SE POŘÁD NĚCO DĚJE...”

Kateřina JAVORSKÁ

**VENKOVSKÝ PRAKTICKÝ LÉKAŘ
NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ**

#GORURAL

#PROUDTOBERURAL

@VENKOVSKELEKARSTVI

“VENKOVSKÉ LÉKAŘSTVÍ JE NÁVRAT
KE KOŘENŮM MEDICÍNY.
INTEGRUJE LIDSKOST A PROFESIONALITU,
VĚDU A PRAXI,
SAMOSTATNOST A TÝMOVOU PRÁCI.”

Jan KOVÁŘ

VENKOVSKÝ PRAKTICKÝ LÉKAŘ VOLYNĚ

#GORURAL

#PROUDTOBERURAL

@VENKOVSKELEKARSTVI

**“NA VENKOVĚ SE SVÝMI PACIENTY TRVALE ŽIJETE
V RÁMCI JEDNÉ KOMUNITY, COŽ SE PŘIROZENĚ PROJEVÍ
V CELOSTNÍM PŘÍSTUPU K PÉČI.”**

David HALATA
VENKOVSKÝ PRAKTICKÝ LÉKAŘ HOŠŤÁLKOVÁ

MLADÍ
PRAKTIČI

#GORURAL

#PROUDTOBERURAL

@VENKOVSKELEKARSTVI

6 DŮVODŮ

proč být venkovským lékařem

1. **Budete mít práci opravdu rádi** – ne hned, ne vždy, ale nesporně ano
2. **Plnohodnotnost práce** – je to výzva, je to inspirace, je to potěšující, když vaše dovednosti rostou – venkovské lékařství je návrat ke kořenům medicíny
3. **Vztah k lidem a komunitě** - budete znát své pacienty, celé rodiny, celé životy, celé vesnice. Prožijete tolik životů (osudů), kolik máte karet v kartotéce
4. **Lidé vás budou mít za „svého doktora“**
5. **Prostředí pro život jaké ve městě nenajdete snadno** - ať už chováte ovce, pěstujete víno, sbíráte jablka v sadě, běháte na skialpech v horách.... Tam venku je to opravdovější ... A můžete se i kochat...
6. **Věda z venkova** - klidně i na světové úrovni. Že nevěříte? Chybu děláte...

Děkuji za pozornost

halatad@gmail.com

k1.javorska@gmail.com

 @VENKOVSKELEKARSTVI

